

חינוך בפרשה - ויקרא

”ונפש - כי תקריב!”

בס"ד פותחים 'ויקרא', יבואו טהורים וכו'. שמעתי פעם מלמד מכתה נמוכה מתבטא "טוב שבשבוע ויקרא' עסוקים בלימוד ענייני הפסח הקרב ובא, כי אין לי חומר ללמד על ויקרא...". אם חומר אין לו, ילמד רוח! נסייע לו להבין כי בפר' ויקרא מלמדים את יסוד ורוח הקרבנות... 'אדם כי יקריב מכם...', את עצמכם!

מסופר על זוג זקנים מ'אנוסי פורטוגל', שזכו לעלות ולהתיישב בצפת עיה"ק בימי האר"י הק'. לא למדו להבין ולהשכיל בתורה, אך רגש יהודי פָּעַם בליבם. ויהי היום, הבעל חוזר מרוגש מביהכ"נ ומספר לאשתו ששמע מפי דרשן אורח, כי הקב"ה היה נהנה מ'לחם הפנים' שהוגש לפניו, אך שנים רבות שכבר לא מגישים לו... "אשתי היקרה! הרי מוכשרת את באפייה! הבה נכין להקב"ה לחמים, נְשַׁמֵּחַ את הקב"ה!

קנו קמח הכי משובח, בבוקר יום שישי לשה וערכה בדקדקנות, קלעה בהדר, ואפתה... והנה, שתי חלות טובים למאכל ונחמדים למראה! באהבה רבה יצא האיש לביהכ"נ והחלות בָּסְלוּ... צהרי ערב שבת, ביהכ"נ ריק מאדם... חושב האיש "היכן מניחים חלות לה'?"... לבו אמר לו שאין מקום ראוי כמו **בתוך ארון הקודש**... שב הביתה בעיניים בורקות... כעבור כשעה, גבאי ביהכ"נ בא ופותח את ארון הקודש להכין ספרי התורה לשבת, ולשמחתו מוצא 'מתן בסתר' שהוטמן לו... הגבאי לקח את החלות הביתה 'לכבוד שבת'.

בצפרא דשבתא ממתין היהודי היקר בדריכות לפתיחת ההיכל. גם אשתו, אשת חיל, מתאמצת להציץ דרך וילון עזרת הנשים... והנה, ארון הקודש ריק מחלות! הקב"ה קיבל מתנתו! שמחה גדשה את הלבבות... החליטו מיד כי בשבוע הבא יכבדו שוב את הקב"ה. כל השבוע השקיעו ברגש... ושוב - חלות לארון הקודש.

כך כמה שבועות בהם הזוג מכינים חלות לה' ושמפחת הגבאי מתענגים... האיש בא בצהרי ער"ש עם חלות, פותח ארון הקודש, נושא תפילה חרישית, ומכבד את ה' בחלות... בפינת ביהכ"נ ישב הדרשן שעוקב בדריכות אחר האיש ומעשיו. הוא קופץ וזועק "מה אתה עושה? חמץ בבית הכנסת? אוכל בארון הקודש? יבואו עכברים...". האיש התפלא - "הלוא אתה אמרת... מפך שמעתי...". "לא הִבַּנְתָּ!" זועק הדרשן, "סיפרתי על פעם! כשהיה בית המקדש קיים! לא בית כנסת של היום אלא בית מקדש... מה אתה עושה?!"

האיש שב לביתו, שבור. בבכי תמרורים סיפר לאשתו כי הם 'לא הבינו כלום', ובכלל לא כיבדו את השם.

רבינו האר"י הק' חזה הכל ברוח קדשו, קרא לדרשן וגער בו! "איך העִזְתָּ לעצור מעשיהם? דע לך, מיום שנחרב ביהמ"ק לא היתה כזו נחת רוח לפניו יתב"ש!... לסיפור כמה גרסאות, הערות ודיונים... מטרנתו היא 'התכלית'.

בעבר הקרבנו בהמות. כיום מקריבים - את עצמנו! מעניקים לה' את הרצונות שלנו, ונפש - כי תקריב!

ילד ילמד, כאשר 'מתאפק' מדבר אסור, הוא נותן להקב"ה מתנה, מקריב קרבן. בולם פיו בשעת מריבה, עוצר עיניו מראות, סר מרע, וכן ב'קום ועשה' - התפילות כקרבנות, תורה ומעשים טובים, כיבוד אר"א...

חשוב ללמד ולחנך לכך. כן, יש מה ללמד בפר' ויקרא! התרגשתי בזמן האחרון בביקור בת"ת לשמוע תלמידי כתיב ו' שרים את הניגון מעורר הנפש, המבוסס על כתבי רבי אלעזר אזכרי מצפת, בעל ה'חרדים':

**בלבבי משפן אֲבָנָה, לְהִדָּר כְּבוֹדוֹ. וּבְמִשְׁכַּן מִזְבַּח אֲשִׁים, לְקַרְנֵי הוֹדוֹ.
וּלְנֵר תְּמִיד אֶקַּח לִי, אֶת אֵשׁ הָעֵקֶדָה. וּלְקַרְבָּן אֶקְרִיב לּוֹ, אֶת נַפְשִׁי הַיְחִידָה...**

אשרי האיש שלומד זאת בצעירותו. בלבנו מזבח, נגיש לה' קרבנות דבר יום ביומו. בדרך זו - ענייני הפסח משמחים ומענגים, ללא לחץ וקושי. ככל שה'ניקיון' וה'משימה' קשה יותר - כך הקרבן גדול, פר בן בקר... אין צער במניעת מאכלים ועוד מענייני הפסח - שהרי בכך אני מקריב ומתקרב להקב"ה...

חג כשר ושמח!

יחיאל מיכל מונדרוביץ'

להארות והזמנות: 123ymm@gmail.com